

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 148/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, a 2. [REDACTED], [REDACTED], Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, zastúpených PARA advokáti, s.r.o., Gagarinova 10/A, Bratislava, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. 4T/5/2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tost/38/2025 z 18. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 29. decembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 2 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 a čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom špecializovaného súdu pri vykonávaní dokazovania a nekonaním o podanej námietke zaujatosti v konaní uvedenom v záhlaví tohto uznesenia a uznesením najvyššieho súdu z 18. novembra 2025, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľov pre nečinnosť špecializovaného súdu v trestnom konaní podanú podľa § 55 Trestného poriadku. Sťažovatelia navrhujú napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť, uplatňujú si primerané finančné zadosťučinenie každý po 10 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých uznesení a dôkazov predložených sťažovateľom vyplýva nasledovný stav veci:
3. Na sťažovateľov a iné osoby bola 29. októbra 2018 podaná prokurátorom obžaloba pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie

s nimi a aj pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy a iné zločiny, ktorých sa mali dopustiť 11 skutkami špecifikovanými v skutkovej vete obžaloby.

4. Rozsudkom špecializovaného súdu sp. zn. BB-4T/36/2018 z 25. septembra 2020 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3To/3/2021 zo 7. júla 2021 boli sťažovatelia uznaní vinnými a boli odsúdení na úhrnný trest odňatia slobody na doživotie.

5. Na základe dovolania sťažovateľov najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1TdoV/7/2023 z 28. februára 2024 zrušil uznesenie najvyššieho súdu zo 7. júla 2021 a rozsudok špecializovaného súdu z 25. septembra 2020, pretože bol porušený zákon v neprospech sťažovateľov a prikázal trestnú vec na prerokovanie a rozhodnutie inému senátu špecializovaného súdu. Sťažovatelia uvádzajú, že rozhodujúcim pre tento výrok najvyššieho súdu bol najnovší rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 15. februára 2024 vo veci Krátky proti Slovensku, č. 35025/20, v ktorom ESLP konštatoval porušenie práva prvého sťažovateľa na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru.

6. Trestná vec sťažovateľov bola náhodným výberom pridelená senátu 4T špecializovaného súdu pod sp. zn. 4T/5/2024 na opätovné prerokovanie a rozhodnutie.

7. V priebehu hlavného pojednávania 10. novembra 2025 predseda senátu nariadil vykonávanie dokazovania podľa návrhov prokurátora, ktoré zahŕňalo čítanie obsahu listín, pričom vykonaním týchto dôkazov poveril súd ich navrhovateľa (prokurátora). V rámci priebehu dokazovania prokurátor pristúpil k čítaniu obsahu právoplatných rozsudkov z iných trestných konaní týkajúcich sa osôb spolupracujúcich obvinených, vystupujúcich v aktuálnej trestnej veci vedenej proti sťažovateľom už v procesnom postavení svedkov. Podľa § 269 Trestného poriadku bol oboznamovaný aj listinný dôkaz – rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/39/2017 z 25. apríla 2017. Po výzve predsedu senátu sa sťažovatelia k oboznámenému dôkazu nevyjadrili.

8. Podľa zápisnice z hlavného pojednávania z 10. novembra 2025 (str. 17) obhajca sťažovateľov uviedol: „V zmysle článku 6 ods. 2 dohovoru prišlo na dnešnom HP k zásahu do prezumpcie neviny mojich klientov v dôsledku prečítania rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/39/2017 zo dňa 25.04.2017 vo veci [REDAKOVANÉ] pričom podľa článku 4 ods. 2 Smernice EÚ č. 343/2016 žiadam o prijatie opatrení na odstránenie následkov predmetného zásahu a zároveň vznášam námietku zaujatosti proti predsedovi senátu pre prípad, že nebudú opatrenia prijaté. Podmienenosť námietky odôvodňujem zákonom vyžadovanou včasnou alebo okamžitou.“

9. Sťažovatelia písomným podaním z 12. novembra 2025 rozšírili námietku zaujatosti proti predsedovi senátu 4T špecializovaného súdu o námietku zaujatosti proti všetkým sudcom senátu 4T.

10. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uvádzajú, že z prečítaného rozsudku v trestnej veci obžalovanej [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že skutková veta obsahovala konštatovanie o vine sťažovateľov pre skutok v bode 2 obžaloby, v ktorom ich vina ešte nebola v tomto, ale ani v inom konaní zákonným spôsobom preukázaná. Sťažovatelia poukazujú na časť skutkovej vety v znení: „Obžalovaná [REDAKOVANÉ] od presne neustáleného obdobia, minimálne však od mesiaca mája 2016 do 09.11.2016 od nezistenej osoby a následne od bratov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] neoprávnene kupovala psychotropnú látku metamfetamín (pervitín), ktorú prechovávala v mieste prechodného bydliska.“

11. V úvode hlavného pojednávania 11. novembra 2025 predseda senátu po tichej porade senátu vo vzťahu k námietke zásahu do práva na zachovanie prezumpcie nevinu procesným stranám oznámil, že súd je toho názoru, že samotným oboznámením listinného dôkazu, rozsudku v trestnej veci [REDAKOVANÉ], prokurátorom nemôže dôjsť k zásahu do zásady prezumpcie nevinu, keďže ide o zákonom predpokladaný procesný úkon v rámci dokazovania, ktorý sám osebe nepredurčuje vinu obžalovaného. Oboznámenie s obsahom dôkazu má výlučne informatívny charakter a slúži na zabezpečenie rovnosti strán v konaní, nie na hodnotenie viny či nevinu. Zároveň ani jedna zo strán konania rovnako ako súd nemôže svojvoľne meniť alebo inak modifikovať obsah oboznamovanej listiny, pretože by tým došlo k neprípustnému zásahu do autenticity dôkazu a porušeniu zásady zákonnosti trestného konania.

12. Obhajca sťažovateľov sa k otázke, či trvá na námietke zaujatosti voči predsedovi senátu, vyjadril, že na podanej námietke zaujatosti trvá a zároveň podáva sťažnosť pre nečinnosť v zmysle § 55 Trestného poriadku vo vzťahu k nekonaniu o námietke podanej v zmysle čl. 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinu a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (ďalej len „smernica EÚ 2016/343“).

13. Predseda senátu následne oznámil, že v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku sa o námietke zaujatosti z 10. novembra 2025 voči predsedovi senátu JUDr. Jozefovi Píkovi, ktorej dôvodom je len riadny procesný postup súdu v konaní, resp. je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31, nekoná.

14. Najvyšší súd namietaným uznesením z 18. novembra 2025 sťažnosť pre nečinnosť zamietol. Najvyšší súd konštatoval, že prvostupňový súd sa predmetnou námietkou sťažovateľov z 10. novembra 2025 vo vzťahu k námietke zaujatosti predsedu prvostupňového súdu a vo vzťahu k namietaniu zásahu do prezumpcie nevinu sťažovateľov riadne zaoberal a na druhý deň po ich vznesení svoje stanovisko oboznámil procesným stranám, teda k žiadnym prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia nemohlo dôjsť. Najvyšší súd tiež uviedol, že inštitút sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku slúži výlučne na účely odstránenia prietahov v konaní s tým, že v prípade pozitívneho zistenia týkajúceho sa prietahu v konaní nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu. Účelom tohto inštitútu nie je posudzovanie vecnej správnosti namietaného úkonu, teda či prvostupňový súd danú vec právne a vecne správne posúdil. Vecný prieskum namietaného úkonu je možný len v konaní o opravných prostriedkoch a inštitút sťažnosti pre nečinnosť tieto nenahrádza, pričom poukázal na svoju judikatúru pod sp. zn. R 123/2014. Sťažnosť pre nečinnosť zamietol, keďže zo strany prvostupňového súdu nedošlo k prietahom.

15. Zo zápisnice z hlavného pojednávania z 2. decembra 2025, ktoré sťažovateľ priložil k ústavnej sťažnosti, vyplýva, že predseda senátu vyzval sťažovateľov, aby sa vyjadrili, či trvajú na námietke zaujatosti proti celému senátu 4T podanej na špecializovaný súd 17. novembra 2025, pričom obaja sťažovatelia sa vyjadrili, že trvajú na podanej námietke zaujatosti. Predseda senátu následne po tichej porade senátu procesným stranám oznámil, že v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku sa o uvedenej námietke zaujatosti voči predsedovi vec prejednávajúceho senátu – JUDr. Jozefovi Píkovi a členom senátu JUDr. Marekovi Filovi a JUDr. Milanovi Cisarikovi, ktorej dôvodom

je len riadny procesný postup súdu v konaní, resp. je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31, nekoná.

II.

Argumentácia sťažovateľov

16. K namietanému zásahu do prezumpcie neviny sťažovateľov došlo podľa ich názoru v dôsledku porušenia povinnosti uložených v čl. 48 ods. 2 charty v spojení s čl. 4 ods. 2 smernica EÚ 2016/343, pretože konajúci senát 4T neanonymizoval identitu sťažovateľov, ale ani vopred neupozornil prítomnú verejnosť, že v tejto súvisiacej trestnej veci, ktorej rozsudok bol prečítaný, vina sťažovateľov nebola dosiaľ preukázaná, a teda hľadá sa na nich ako na nevinných. Sťažovatelia zdôrazňujú, že vo verejnosti sledujúcej priebeh hlavného pojednávania sa počas vykonávania predmetných listinných dôkazov nachádzali aj zástupcovia mienkotvorných médií, pričom celému prípadu a osobám sťažovateľov je venovaná mediálna pozornosť.

17. Za vhodné a nevyhnutné opatrenie považujú sťažovatelia vylúčenie sudcu, ktorý týmto spôsobom už v súvisiacej trestnej veci zasiahol do práva na prezumpciu neviny aktuálne obvinenej či obžalovanej osoby. Druhým nevyhnutným opatrením podľa sťažovateľov je, že rozsudok spôsobujúci vylúčenie konkrétneho sudcu pre zásah do prezumpcie neviny nemal byť v znení, ktoré samotný zásah spôsobilo, prečítaný pred verejnosťou ako dôkaz pred tým, ako bolo právoplatne o vine obžalovaného zákonným spôsobom rozhodnuté, pretože takýto postup súdu je spôsobilý vzbudiť vo verejnosti presvedčenie o vine sťažovateľa a vyvolať nelegitímne očakávania v súvislosti s výrokom o vine.

18. Súd prvého stupňa mal podľa sťažovateľov možnosť aj povinnosť (i) tento listinný dôkaz podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku neprípustiť, (ii) po zistení skutočnosti, ktorá má byť podľa záujmu prokurátora dokazovaná, obmedziť rozsah vykonania dôkazu čítaním jeho obsahu, prípadne dôkaz vykonať sám podľa ustanovení § 253 a § 269 ods. 1 Trestného poriadku, (iii) v prípade poverenia prokurátora vykonaním daného dôkazu prijať opatrenia zabezpečujúce zachovanie prezumpcie neviny.

19. Dostupným opatrením okrem nevykonania dôkazu bolo vykonanie dôkazu predsedom senátu v rozsahu a spôsobom, ktorý neporušuje prezumpciu neviny, alebo informovaním verejnosti ešte v čase pred poverením prokurátora vykonaním uvedeného dôkazu, resp. pred samotným vykonaním dôkazu, o tom, že vina osôb, ktoré neboli daným rozsudkom uznané za vinné, ale sú uvedené vo výrokovej časti, sa ešte len bude dokazovať a súd na tieto hľadá ako na nevinné. Konajúce orgány mohli anonymizovať meno a priezvisko sťažovateľov.

20. Sťažovatelia uvádzajú, že rozsudok vydaný súdom v inej, aj keď súvisiacej trestnej veci nie je úkonom prokurátora. Nejde o oboznamovanie znenia obvinenia alebo obžaloby, ktoré predstavujú úkony prokurátora. Podľa sťažovateľov pritom nie je rozdiel v tom, či určitý listinný dôkaz vykoná prečítaním jeho obsahu prokurátor alebo súd.

21. Sťažovatelia namietajú, že pokiaľ súd nepredišiel vhodným opatrením zásahu do prezumpcie neviny, musí okrem účinného opravného prostriedku existovať opatrenie požadované čl. 4 ods. 2 smernice EÚ 2016/343 v spojení s čl. 48 ods. 1 charty na odstránenie následkov zásahu do práv

obvineného, ktorým podľa sťažovateľov je vylúčenie dotknutého sudcu v konaní o námietke zaujatosti predstavujúcej účinný prostriedok nápravy.

22. Postup špecializovaného súdu považujú sťažovatelia za rozporný s právom Únie a s garanciami práva na zachovanie prezumpcie nevinny a poukazujú na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-377/18, C-709/18 a rozhodnutia ESLP vo veci Mucha proti Slovensku, Krátky proti Slovensku a ďalšie.

23. Zároveň sťažovatelia uvádzajú, že využili všetky prípustné procesné inštitúty, ktoré umožňovali napadnúť nečinnosť súdu prvého stupňa, konkrétne sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

24. Sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv na prezumpciu nevinny a práva na účinný prostriedok nápravy (i) postupom špecializovaného súdu, ktorý neprijal opatrenia pri vykonávaní dokazovania oboznámením sa s obsahom rozsudku v súvisiacej trestnej veci a nekonaním o námietke zaujatosti podanej proti predsedovi senátu konajúceho v predmetnej veci sťažovateľov podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku a (ii) uznesením najvyššieho súdu o sťažovateľmi uplatnenej sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

25. Sťažovatelia proti postupu špecializovaného súdu, ktorý neprijal opatrenia pri vykonávaní dokazovania oboznámením sa s obsahom rozsudku v súvisiacej veci a nekonaním o námietke zaujatosti podanej proti predsedovi senátu v predmetnej veci, uplatnili ako prostriedok nápravy inštitút určený pre odstránenie prietahov v konaní, sťažnosť na nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

26. Podľa ustanovenia § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákolvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4 tohto ustanovenia, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

27. Toto ustanovenie teda upravuje právo strany v trestnom konaní domáhať sa odstránenia prietahov v súdnom konaní. Účelom tohto ustanovenia nie je vecný prieskum namietaného úkonu prvostupňového súdu, v predmetnom prípade vysporiadanie sa s námietkou zaujatosti podanou v súvislosti s procesným postupom súdu pri vykonávaní dokazovania prvostupňovým súdom podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku.

28. Ústavný súd podotýka (podobne ako vo veci sp. zn. II. ÚS 343/2025), že očakávanie sťažovateľov, že prostredníctvom sťažnosti pre nečinnosť sa im podarí dosiahnuť aj vecný prieskum postupu, prípadne procesného úkonu špecializovaného súdu, s ktorým nesúhlasia, je márne a možno sa ho domôcť až na základe riadneho opravného prostriedku voči rozhodnutiu špecializovanému súdu vo veci samej. Z toho jednoznačne vyplýva, že sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku neslúži ako náhrada opravného prostriedku proti

rozhodnutiam a procesným úkonom, proti ktorým Trestný poriadok opravný prostriedok nepripúšťa.

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd posudzoval samostatne najskôr konanie o sťažovateľmi uplatnenie námietke zaujatosti (pre tvrdený zásah do prezumpcie nevinny procesným postupom súdu pri vykonávaní dokazovania, o ktorej prvostupňový súd nekonal s poukazom na ustanovenie § 32 ods. 6 Trestného poriadku) a následne ústavný súd posudzoval namietané uznesenie najvyššieho súdu o sťažnosti sťažovateľov pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom špecializovaného súdu:

30. Sťažovatelia podali ústavnú sťažnosť proti namietanému postupu špecializovaného súdu 29. decembra 2025 v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od namietaného zásahu, teda od 11. novembra 2025.

31. Ústavný súd pri preskúmaní namietaného zásahu do práva na prezumpciu nevinny vychádzal zo zápisnice špecializovaného súdu z hlavného pojednávania 10. novembra 2025 a 11. novembra 2025, v ktorých je zachytená samotná námietka zaujatosti, ako aj reakcia súdu na túto námietku, odôvodnenie aplikácie § 32 ods. 6 Trestného poriadku.

32. Sťažovatelia predložili námietku zaujatosti a námietku zásahu do práva na prezumpciu nevinny v súvislosti s procesným postupom špecializovaného súdu pri vykonávaní dokazovania oboznamovaním listinného dôkazu, konkrétne, ako uvádzajú sťažovatelia, prečítaním textu zo skutkovej vety rozsudku vo veci [REDAKOVANÉ] v znení: „*Obžalovaná [REDAKOVANÉ] od presne neustáleného obdobia, minimálne však od mesiaca mája 2016 do 09.11.2016 od nezistenej osoby a následne od bratov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] neoprávnene kupovala psychotropnú látku metamfetamín (pervitín), ktorú prechovávala v mieste prechodného bydliska.*“

33. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na nedávne rozhodnutie ESLP vo veci Bouša proti Českej republike z 3. 6. 2025, sťažnosť č. 34067/2023, v ktorej ESLP k zásadám týkajúcim sa nestrannosti (bod 45, posledný odsek) okrem iného uviedol, že otázka nestrannosti sudcu vzniká, ak predchádzajúci rozsudok už obsahuje podrobné posúdenie úlohy osoby, ktorá bola obvinená v súvislosti s trestným činom spáchaným viacerými osobami, ale ktorá ešte nebola súdená (a najmä ak predchádzajúci rozsudok obsahuje konkrétnu kategorizáciu účasti navrhovateľa na trestnom čine alebo jasné určenie, že osoba, ktorá ešte nebola súdená, spĺňa všetky kritériá potrebné na to, aby bola uznaná za vinnú zo spáchania trestného činu). Vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu by to bolo považované za predčasné posúdenie otázky viny osoby súdenej v následnom konaní, čo by viedlo k objektívne dôvodným pochybnostiam, že vnútroštátny súd mal na začiatku konania predpojatý názor na opodstatnenosť obhajoby tejto osoby. V tomto rozhodnutí tiež v bode 48 k zásadám týkajúcim sa prezumpcie nevinny ESLP uznal, že zásada prezumpcie nevinny môže byť v teoretickej rovine porušená aj v dôsledku predčasného vyjadrenia viny podozrivého v rámci rozsudku proti samostatne stíhaným spolupodozrivým (Karaman proti Nemecku, č. 17103/10, rozsudok z 27. 1. 2014, bod 42). ESLP však pripustil, že v zložitých trestných konaniach, v ktorých figuruje viacero osôb, ktoré nemožno súdiť spoločne, môžu byť odkazy súdu na účasť tretích osôb, ktoré môžu byť neskôr súdené samostatne, nevyhnutné na posúdenie viny osôb, ktoré sú súdené. Trestné súdy sú povinné čo najpresnejšie a najpodrobnejšie zistiť skutkový stav veci, ktorý je relevantný pre posúdenie právnej zodpovednosti obžalovaného, a nemôžu prezentovať zistené

skutočnosti ako jednoduché tvrdenia alebo podozrenia. To platí aj pre skutočnosti súvisiace s účasťou tretích osôb. Ak však takéto skutočnosti musia byť uvedené, súdy by sa mali vyvarovať poskytovania viac informácií, ako je potrebné na posúdenie právnej zodpovednosti osôb, ktoré sú obžalované v konaní pred nimi (pozri Karaman, už citovaný, bod 64; Mucha, už citované, bod 58; a C.O. proti Nemecku, č. 16678/22, bod 60, 17. 9. 2024, a ďalšie odkazy v ňom).

34. V citovanom rozhodnutí Bouša proti Českej republike, bod 56, tiež ESĽP uviedol, že pokiaľ ide o skutočnosť, že navrhovateľ bol uvedený svojím celým menom a dátumom narodenia, zohľadnil, že to bolo spôsobené tým, že všetci spoluobžalovaní boli najskôr súdení v spoločnom konaní a ich totožnosť bola súdu známa. V tejto súvislosti ESĽP konštatoval, že vo väčšine členských štátov Rady Európy sa zdá byť bežnou praxou uvádzať meno obžalovaného, ktorého trestná zodpovednosť ešte nebola stanovená (pozri Gorše proti Slovinsku, č. 47186/21, rozsudok 6. 3. 2025, § 38) – o to viac, že totožnosť obžalovaného je zvyčajne súdu dokonale známa. Podľa názoru ESĽP nemožno rozsudok vo veci Mucha (Mucha proti Slovensku, sťažnosť č. 63703/19, rozsudok z 25. 11. 2021, bod 62) vykladať tak, že za každých okolností bráni súdu identifikovať obžalovaného, ktorý ešte nebol súdený, jeho celým menom.

35. Špecializovaný súd sa namietaným postupom pri vykonávaní dokazovania oboznámením uvedeného listinného dôkazu vecne zaoberal, zdôvodnil, že ide o zákonom predpokladaný procesný úkon v rámci dokazovania, ktorý sám osebe nepredurčuje vinu sťažovateľov. Špecializovaný súd tiež uviedol, že oboznámenie s obsahom dôkazu malo výlučne informatívny charakter a slúži na zabezpečenie rovnosti strán v konaní, nie na hodnotenie viny či neviny. Zdôraznil, že žiadna zo strán konania, ani súd, nemôže svojvoľne meniť alebo upravovať obsah oboznamovanej listiny, pretože by tým došlo k neprípustnému zásahu do autenticity dôkazu a porušeniu zásady zákonnosti trestného konania. Všeobecný súd sa s argumentáciou sťažovateľov k spôsobu vykonania dôkazu vecne a konštruktívne vyrovnal, avšak s výsledkom, ktorý bol vo vzťahu k očakávaniam sťažovateľov negatívny.

36. Ústavný súd konštatuje, že predmetná citácia z rozsudku [REDAKOVANÉ] obsahovala skutkový popis jej trestnej činnosti s uvedením, že obžalovaná v istom časovom období od menom a priezviskom označených sťažovateľov neoprávnene kupovala psychotropnú látku. Citovaná časť skutkovej vety však nijako právne nehodnotí konanie sťažovateľov, neuvádza sťažovateľov ako osoby, ktoré by naplnili skutkovú podstatu trestného činu, prípadne ako páchatel'ov trestného činu. Predmetná citácia zo skutkovej vety rozsudku konštatovala informáciu o trestnej činnosti, za ktorú bola odsúdená iná osoba, popis jej konania, účasť sťažovateľov na skutku tejto tretej osoby; avšak pokiaľ ide o sťažovateľov, neuvádza podrobný popis trestných činov, za ktoré sú stíhaní, nedefinuje špecificky úlohu sťažovateľov či ich postavenie v hierarchii zločineckej skupiny. Citácia nebola spôsobilá vyvolať obavy, že by špecializovaný súd predčasne rozhodol o otázke, či sťažovatelia spĺňajú všetky kritériá potrebné na to, aby boli uznaní za páchatel'ov trestných činov. Označená časť skutkovej vety neuvádza sťažovateľov ako osoby vinné z trestných činov. Vykonanie listinného dôkazu malo informatívny charakter o trestnej zodpovednosti osoby obžalovanej a odsúdenej v inom súvisiacom trestnom konaní.

37. Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku alebo ak je dôvodom námietky len riadny

procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31. Účelom citovaného ustanovenia je zabrániť predlžovaniu konania prostredníctvom účelového podávania námietok zaujatosti.

38. Sťažovatelia predmetnou námietkou zaujatosti, ktorá sa vzťahovala na vykonanie dôkazu, namietali riadny procesný postup súdu v konaní. Špecializovaný súd preto postupoval v súlade so zákonom a o takto odôvodnenej námietke zaujatosti nekonal s odkazom na ustanovenie § 32 ods. 6 Trestného poriadku.

39. Ústavný súd je toho názoru, že postup špecializovaného súdu pri vykonávaní dôkazu a vysporiadaní sa s námietkou zaujatosti odôvodnenou procesným postupom súdu podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku možno posúdiť ako v súlade so zákonom a ústavne konformný, po preskúmaní ktorého ústavný súd nezistil potencionálny zásah do sťažovateľmi uplatnených základných práv.

40. Na základe už uvedených skutočností bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením najvyššieho súdu:

41. Najvyšší súd v namietanom uznesení konštatoval, že zo strany prvostupňového súdu nedošlo k priet'ahom a sťažnosť zamietol. Najvyšší súd poukázal na to, že predmetnou námietkou zaujatosti, námietkou zásahu do prezumpcie nevinny sťažovateľov sa prvostupňový súd riadne zaoberal, svoje stanovisko oboznámil procesným stranám nasledujúci deň, teda k žiadnym priet'ahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo priet'ahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia nemohlo dôjsť. Zároveň poukázal na to, že účelom inštitútu sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 Trestného poriadku je výlučne odstránenie priet'ahov v konaní, nie však posudzovanie toho, či prvostupňový súd námietku právne a vecne správne posúdil.

42. Najvyšší súd teda po oboznámení sa so spisovým materiálom vo veci riadne preskúmal námietky sťažovateľov v rámci zákonných limitov ustanovenia § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

43. Sťažovatelia sa využitím inštitútu určeného na odstránenie priet'ahov v trestnom konaní mohli domáhať výlučne preskúmania, či došlo k priet'ahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priet'ahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, čo najvyšší súd aj urobil a svoje rozhodnutie primeraným spôsobom odôvodnil. Sťažnosťou pre nečinnosť podľa uvedeného ustanovenia sa však nemohli reálne domôcť vyslovenia porušenia ich práva na prezumpciu nevinny procesným postupom prvostupňového súdu pri (už vykonanom) dokazovaní 10. novembra 2025, prijatia opatrení na odstránenie následkov tvrdeného porušenia čl. 4 ods. 2 smernice EÚ 343/2016, rovnako ani preskúmania vecného vysporiadania sa prvostupňového súdu s predloženou námietkou zaujatosti založenou na týchto dôvodoch.

44. Ústavný súd považuje spôsob, akým najvyšší súd pristúpil k preskúmaniu a vyhodnoteniu námietky sťažovateľov na nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, za ústavne súladný. Ústavný súd je toho názoru, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je zrozumiteľné, konzistentné, logické a vychádza z ústavne akceptovateľného výkladu a aplikácie príslušných

ustanovení Trestného poriadku. Argumentácia najvyššieho súdu v namietanom uznesení nie je ústavnou sťažnosťou relevantným spôsobom spochybnená, nie je formalistická, dáva sťažovateľovi jednoznačnú odpoveď na nastolené námietky. Rozhodnutie najvyššieho súdu, pokiaľ ide o označené sťažnostné argumenty, možno posúdiť ako v súlade so zákonom a ústavne konformné, po preskúmaní ktorého ústavný súd nezistil potencionalny zásah do základných práv sťažovateľov.

45. Na základe už uvedených skutočností bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu